

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Μαρτυρία

Η δραστηριότητα και η προσφορά: πηγή ζωής

«Λέγομαι Φιλία Χαϊδεμένου. Γεννήθηκα τον περασμένο αιώνα, στις 28 Οκτωβρίου του 1899. Όμως να σας πω: αυτά που λέγονται για την μοναξιά, για να μην εργάζονται, για να κάθονται κ.λπ., αυτά εγώ δεν τα ξέρω μέχρι τώρα».

«Από μικρό παιδί μεγάλωσα στη Μικρά Ασία μέχρι τα 22 μου χρόνια. Ήμουνα μοναχοκόρη σε μια γεωργική οικογένεια πολύ καλή. Όμως, ούτε η μητέρα μου μου είπε ποτέ "μή", όταν ήθελα να βοηθήσω την κοπέλλα που είχαμε κοντά μας, ούτε εγώ το θέλη-

σα ποτέ. Ε, να σας πω ότι και μέχρι τώρα, εγώ δεν θα ντραπώ να το πω, σφουγγαρίζω με το σφουγγαρόπανο κάτω, δεν μπορώ να πιάσω τη σφουγγαρίστρα. Η κόρη μου λέει: «Μάνα, έλα σκύψε, γιατί μου έπεσε αυτό το πράγμα εδώ, να το πάρεις».

(Ερώτηση από το ακροατήριο: «Πόσων χρονών είναι η κόρη σου;».

Απάντηση «Είναι 61».)

«Λοιπόν, τα μικρά -έχω δισέγγονα- λένε: «Γιαγιά, έλα τώρα να μας παίξεις». Πέφτω κάτω, τους κάνω τη γάτα, τους κάνω τα πάντα και παίζουν τα

παιδιά. Αυτά γελούν, εγώ όμως γυμνάζομαι. Όταν δεν έχω τί να κάνω, βάνω το ραδιόφωνο και χορεύω. Άσε που δεν έχω εγώ χρόνο περίσσιο, διότι..., να σας πω από την αρχή τη ζωή μου».

«Δούλεψα μέχρι τα εξήντα μου χρόνια, όπως συνήθως. Ε, και εγώ πήγα με χαρά στο σπίτι μου, που τελείωσα πια την ξένη τη δουλειά. Και έπρεπε να ζήσω κάπως αλλιώς. Δεν φανταζόμουν ότι έμπαινα στη φυλακή, ότι έμπαινα στον Κορυδαλό. Λοιπόν, πέρασε μια εβδομάδα. Την επόμενη εβδο-

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

μάδα, ο άνδρας μου μ' έχασε το πρωί. Πάει στην κόρη μου και λέει: «Χριστίνα, που είναι η μαμά σου;». «Δεν ξέρω μπαμπά, δεν είναι στο σπίτι;». «Όχι δεν είναι», λέει, «και βλέπω και λείπει και η τσάντα της και το παλτό της. Πού πήγε, δεν μας είπε τίποτα». «Ε, θάρθει μπαμπά, μη στενοχωριέστε». Γυρίζω πίσω το βράδυ, «πού ήσουνα;». «Δούλεψα», του λέω. «Έπιασα δουλειά». «Καλά, βρε παιδί μου», μου λέει, «δεν κουράστηκες τόσα χρόνια;».

«Όχι, δεν κουράστηκα. Εάν κάτσω στο σπίτι, όχι μόνο θα κουραστώ, αλλά και θα πεθάνω! Δούλεψα μέχρι τα εβδομήντα οχτώ μου χρόνια. Στα εβδομήντα οχτώ μου χρόνια, που έκατσα, έπιασα το βελονάκι. Έμαθα βελονάκι και εγέμισα το σπίτι του παιδιού μου και των παιδιών του πράγματα, το οποίο βελονάκι κάνω και μέχρι σήμερα τα βράδια, όταν αυτοί βλέπουν τηλεόραση. Εγώ κάθομαι δύο ώρες και συνεχίζω το βελονάκι μου».

«Τώρα, είμαι τόσων χρονών, τί δραστηριότητες έχω; Είμαι σε δύο Συλλόγους, στο Συμβούλιο. Στον ένα είμαι Αντιπρόεδρος και στον άλλο είμαι Σύμβουλος επί των Δημοσίων Σχέσεων. Τώρα πραγματοποιώ το όνειρο της ζωής μου. Είμαι, όπως είπα και προηγουμένως, Μικρασιάτισσα. Είμαι από τα Βουρλά της Σμύρνης. Εκεί ζούσε ένας άλλος κόσμος. Είχα μια άλλη ζωή. Όχι καλύτερη, αλλά πιο γειτονική, επαφή με όλο τον κόσμο. Ένας άλλος πολιτισμός, άλλοι άνθρωποι, πιο

γλυκοί, δεν ξέρω πώς και γιατί. Λοιπόν, πέρασαν αυτά. Ήρθε η στιγμή, έφυγα από τη μεγάλη σφαγή, από εκείνη τη μεγάλη καταστροφή. Γλύτωσα και ήρθα στην Ελλάδα».

«Είχα ένα όνειρο γι' αυτά που έχασα. Να μη χαθεί ο μικρασιατικός πολιτισμός. Και έλεγα, μια μέρα θα κάνω ένα Μουσείο, από ενθυμήματα μικρασιατικά. Τώρα, στα 92 μου χρόνια, πέρισυ δηλαδή, στο Δήμο Ν. Φιλαδέλφειας, ο Δήμαρχος, παρόλο που δεν είναι Μικρασιάτης, και από το Δήμο είχαν περάσει Μικρασιάτες, έκανε αυτός το Μνημείο των Μικρασιατών. Τότε εγώ σκέφθηκα, να η στιγμή να αξιοποιήσω και εγώ το όνειρό μου. Πήγα κοντά του και λέγω: Εγώ θα κάνω το Μουσείο των Μικρασιατών. Το δέχθηκε ευχαρίστως. Κάναμε τις ανάλογες ενέργειες, γιατί έπρεπε εγώ να έχω κάποια στοιχεία, κάποιες πλάτες, να το πω έτσι, γιατί δεν μπορούσα εγώ μόνη μου να το κάνω. Μπορούσα δηλαδή, αλλά ο κόσμος δεν μπορούσε να μου εμπιστευθεί. Πραγματικά, μου είπε, τί χρειάζεται, τί θέλεις. Είπα θα κάνετε ένα Συμβούλιο, θα το περάσετε στο Συμβούλιο, θα εγκριθεί, θα βγάλετε μια απόφαση, θα μου βγάλετε μπλοκ, θα σφραγίζονται από το Δήμο, θα είναι έγκυρα και έπειτα η δουλειά είναι δική μου. Αυτό και έγινε».

«Έχω μαζέψει πάρα πολλά πράγματα, έχω γυρίσει όχι μόνο την Αττική, γυρίζω, γιατί κάθε μέρα με παίρνουν τηλέφωνα, επειδή μεταχειρίζο-

μαι όλα τα ενημερωτικά μέσα, εφημερίδες, περιοδικά, ραδιόφωνα, τηλεοράσεις, τα πάντα. Και σ' όλη την Ελλάδα πηγαίνω, όπου με καλέσουν, και παίρνω τα πράγματα και έχω μαζέψει πάρα πάρα πολλά. Τα έχω παραδώσει στο Δήμο. Τώρα χτίζεται το μέγαρο του Δημαρχείου και ένας όροφος διαμορφώνεται σε Μουσείο. Το Σεπτέμβριο θα γίνουν τα εγκαίνια και σας προσκαλώ να ρθειτε».

«Γλην όμως αυτού, θα σας έλεγα και θα σας παρακαλούσα κάτι. Αυτούς που με εμπιστεύτηκαν και μου έδωσαν τα πράγματα, και σε σας εάν έχετε ρίζες από Μικρασιάτες, ή και αλλιώς, γιατί τώρα βέβαια ανακατευτήκαμε, παντρεύτηκαν και έχουν όλοι, όπως βλέπω, ότι έχετε μικρασιατικό, ότι κι αν είναι, το δέχομαι ευχαρίστως. Θα μπει στο Μουσείο, θαρθείτε και σεις, τα παιδιά σας, τα εγγόνια σας, τα δισέγγονά σας, θα δουν εκεί το όνομά σας και θα πουν: «κοίτα τις ρίζες μας, ήταν Μικρασιάτικες, και κοίτα τί πολιτισμός υπήρχε τότε». Γιατί ξέρω ότι θα έχετε πολύ ωραία πράγματα. Το τηλέφωνό μου είναι 25-17-068 και του Δήμου είναι 25-10-100. Επίσης και στο ΚΑΓΗ της Νέας Φιλαδέλφειας. Όπου ρθειτε: «θέλουμε την Κυρά Φιλιά, για να της δώσουμε πράγματα». Εμένα θα με ειδοποιήσουν και θαρθώ αμέσως. Σας ευχαριστώ και να είστε και του χρόνου καλά».

Επειδή ο Σύνδεσμός μας αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες παρακαλούμε τα Μέλη μας να στείλουν, το συντομότερο, την ετήσια συνδρομή τους στην ταμιά μας κ. Δέσποινα Γεωργουλάκη-Βασιλόγλου (οδός Αμεινίου 33-35, 116 31 Αθήνα).

- η ετήσια συνδρομή των μελών για το 1993 είναι 2.500 δρχ. μαζί με το Περιοδικό.
- η ετήσια συνδρομή μόνο στο Περιοδικό είναι 1.500 δρχ.
- Παρακαλούμε επίσης θερμά να τακτοποιήσετε και τις τυχόν εκκρεμείς συνδρομές σας προηγούμενων ετών.